
MONOGRAFIE PRAWNICZE

SYSTEM ZARZĄDZANIA
RUCHEM NA DROGACH
W POLSCE

JONATAN HASIEWICZ

Wydawnictwo C.H.Beck

MONOGRAFIE PRAWNICZE

JONATAN HASIEWICZ • SYSTEM ZARZĄDZANIA RUCHEM
NA DROGACH W POLSCE

Polecamy nasze najnowsze publikacje z tej serii:

Małgorzata Sieradzka

**CHARAKTER PRAWNY POSTĘPOWANIA I RODZAJE
ROZSTRZYGNIĘĆ WYDAWANYCH W POSTĘPOWANIU
W SPRAWACH PRAKTYK NARUSZAJĄCYCH ZBIOROWE
INTERESY KONSUMENTÓW**

Marcin Menkes

**GOVERNANCE GOSPODARCZY – STUDIUM PRAWNO
MIĘDZYNARODOWE**

Małgorzata Wach-Pawliczak

**WYŁĄCZENIE WSPÓLNIKA ZE SPÓŁKI Z OGRANICZONĄ
ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ**

Anna Walaszek-Pyziół (red.)

**INTERDYSCYPLINARNE PROBLEMY NIELEGALNEGO
POBORU ENERGII. STUDIUM PRAWNE**

Sabina Kubsik

**PRZEDKONTRAKTOWA ODPOWIEDZIALNOŚĆ
ODSZKODOWAWCZA Z TYTUŁU NIEUCZCIWYCH
NEGOCJACJI**

Marcin Aślanowicz

POZYCJA PRAWNA ARBITRA W ARBITRAŻU HANDLOWYM

Jędrzej Jerzmanowski

**FINANSOWANIE PRZEZ SPÓŁKĘ AKCYJNĄ NABYCIA
LUB OBJĘCIA EMITOWANYCH PRZEZ NIĄ AKCJI
W PROCESIE WYKUPU MENEDŻERSKIEGO**

Legalis
System Informacji Prawnej

www.ksiegarnia.beck.pl

[Kup książkę](#)

SYSTEM ZARZĄDZANIA RUCHEM NA DROGACH W POLSCE

JONATAN HASIEWICZ

WYDAWNICTWO C.H.BECK
WARSZAWA 2016

[Kup książkę](#)

Wydawca: Natalia Adamczyk

© **Wydawnictwo C.H.Beck 2016**

Wydawnictwo C.H.Beck Sp. z o.o.
ul. Bonifraterska 17, 00-203 Warszawa

Skład i łamanie: Wydawnictwo C.H.Beck
Druk i oprawa: Elpil, Siedlce

ISBN 978-83-255-8910-3

ISBN e-book 978-83-255-8911-0

[Kup książkę](#)

Pracę tę dedykuję Annie K.

*– osobie, która sprawia że moje życie
staje się lepsze*

PODZIĘKOWANIA

Poniższe podziękowania są skierowane do osób, podmiotów i instytucji, dzięki którym możliwe było przeprowadzenie wieloletnich badań skutkujących wydaniem niniejszej pozycji.

Podziękowania dla rodziców Leszka i Anny Hasiewicz

za udzielone wsparcie w realizacji własnych pasji, marzeń i celów oraz za okazaną pomoc wtedy, gdy okazała się ona potrzebna w trudnych chwilach

Podziękowania dla dr Leszka Murata

który jako pierwszy odważnie podjął się tematyki projektów organizacji ruchu i umożliwił wykorzystanie w niniejszej pozycji części materiałów pochodzących z własnych opracowań i publikacji

który poświęcił swój osobisty czas na konsultacje oraz opiniowanie fragmentów niniejszej pozycji

Podziękowania dla wszystkich pracowników administracyjnych Biura Drogownictwa i Komunikacji m. st. Warszawy oraz Inżyniera Ruchu m. st. Warszawy

za profesjonalne podejście, wysokie kompetencje oraz okazaną pomoc w sprawach z zakresu zarządzania ruchem na drogach mimo przytłaczającej ilości pracy administracyjnej, związanej ze stołecznym charakterem zarządzania ruchem na drogach w Warszawie, generującym niezliczoną ilość wniosków i zmian w organizacji ruchu

Podziękowania dla prof. dr hab. Jacka Langa

za udzielony wkład osobisty, merytoryczny oraz za poświęcony czas na konsultację przeprowadzanych badań oraz wspólną ocenę uzyskiwanych wyników

Podziękowania dla prof. dr hab. Ryszarda Andrzeja Stefańskiego

za przekazane doświadczenie w problematyce
stosowania ustawy – Prawo o ruchu drogowym
oraz za wskazanie innych istotnych kwestii
przydatnych w publikacji niniejszej pozycji

Podziękowania dla prof. dr hab. Stanisława Pieprznego

za wskazanie na istotne aspekty roli Policji
w sprawowaniu kontroli ruchu drogowego
oraz za wskazanie innych istotnych kwestii
przydatnych w publikacji niniejszej pozycji

Spis treści

Spis załączników, schematów i tabel	XIII
Wstęp	XV
Wykaz skrótów	XIX
Bibliografia	XXIII
Rozdział 1. Zagadnienia ogólne	1
1.1. Wprowadzenie do zarządzania ruchem na drogach	1
1.1.1. Pojęcie zarządzania ruchem na drogach w polskim systemie prawnym	2
1.1.2. Formy zarządzania ruchem na drogach	6
1.1.3. Granice zarządzania ruchem na drogach	10
1.2. Historia zarządzania ruchem na drogach – zarys ogólny	13
1.3. Język wyrażania treści w zarządzaniu ruchem na drogach	21
1.4. Założenia skutecznego zarządzania ruchem na drogach	33
Rozdział 2. Organ zarządzający ruchem	39
2.1. Zagadnienia ogólne	39
2.2. Wzajemny stosunek zakresowy ustawowych terminów „zarządzanie drogą” i „zarządzanie ruchem na drodze”	41
2.3. Zadania organu zarządzającego ruchem	45
2.3.1. Rozpatrywanie wniosków dotyczących zmian w organizacji ruchu	47
2.3.2. Postępowanie w sprawie zmiany organizacji ruchu	51
2.3.2.1. Opinie zarządcy drogi publicznej i Policji do projektów organizacji ruchu	55
2.3.2.2. Inne opinie do projektów organizacji ruchu	61
2.3.3. Rozpatrzenie projektu organizacji ruchu przez organ zarządzający ruchem	65
2.3.3.1. Zatwierdzenie projektu organizacji ruchu	65
2.3.3.2. Odesłanie projektu organizacji ruchu w celu wprowadzenia poprawek	73
2.3.3.3. Odrzucenie projektu organizacji ruchu	75
2.3.4. Rola uznania administracyjnego w zarządzaniu ruchem na drogach	83
2.4. Ewidencjonowanie projektów organizacji ruchu	89
	IX

2.5. Opiniowanie geometrii dróg w projektach budowlanych	90
2.6. Współpraca z innymi organami administracji publicznej w sprawach zarządzania ruchem na drogach	94
2.7. Charakter administracyjnoprawny postępowania w sprawie zmiany organizacji ruchu i znaku drogowego	96
2.7.1. Stosowanie przepisów KPA w toku opiniowania i zatwierdzania projektów organizacji ruchu	106
2.7.2. Terminy obowiązujące przy opiniowaniu i zatwierdzaniu projektów organizacji ruchu	108
2.8. Przekazywanie kompetencji i wydawanie upoważnień do zatwierdzania organizacji ruchu	110
2.8.1. Zatwierdzenie projektu organizacji ruchu a decyzja administracyjna	111
2.8.2. Ocena legalności zatwierdzeń projektów organizacji ruchu	115
Rozdział 3. Projekt organizacji ruchu jako podstawowy element zarządzania ruchem na drogach	121
3.1. Projekty organizacji ruchu w systemie zarządzania ruchem na drogach	121
3.2. Charakterystyka projektów organizacji ruchu	122
3.2.1. Projekt stałej organizacji ruchu	122
3.2.1.1. Projekt zmiennej organizacji ruchu	129
3.2.2. Projekt czasowej organizacji ruchu	130
3.2.3. Uproszczony projekt organizacji ruchu	136
3.2.4. Wymagania formalne dla projektu organizacji ruchu	137
3.3. Kwalifikacja prawna projektów organizacji ruchu	142
3.4. Projekty organizacji ruchu w zamkniętym systemie źródeł prawa ...	152
3.5. Ogłaszanie zatwierdzanych projektów organizacji ruchu	154
3.6. Podmioty uprawnione do przedstawiania projektów organizacji ruchu	164
3.7. Zajęcie pasa drogi publicznej a projekt organizacji ruchu	167
3.8. Odpowiedzialność projektanta organizacji ruchu	172
3.9. Wprowadzanie zatwierdzonych projektów organizacji ruchu	177
3.9.1. Wdrażanie projektów stałej organizacji ruchu	180
3.9.2. Wdrażanie projektów czasowej organizacji ruchu	186
3.9.3. Wdrożenia projektu organizacji ruchu niezgodnie z zatwierdzeniem	189
3.9.4. Samowolne lokalizowanie znaków, sygnałów drogowych i urządzeń bezpieczeństwa ruchu w pasie drogi publicznej	192
3.9.5. Postawa legalizmu a wykroczenia drogowe	196
3.9.6. Skutki braku zawiadomienia o wprowadzeniu zatwierdzonego projektu organizacji ruchu	198

3.10. Publiczny dostęp do zatwierdzonych projektów organizacji ruchu ..	205
3.11. Prawa autorskie do projektów organizacji ruchu	208
Rozdział 4. Tymczasowe ograniczenia i zakazy w ruchu drogowym	213
4.1. Zagadnienia wstępne	213
4.2. Podmioty uprawnione do stosowania tymczasowych ograniczeń i zakazów	213
4.3. Zasady wprowadzania tymczasowych ograniczeń i zakazów	215
4.4. Rola organu zarządzającego ruchem	218
Rozdział 5. Nadzór nad zarządzaniem ruchem i sądowa kontrola organizacji ruchu	221
5.1. Zagadnienia wstępne	221
5.2. Nadzór nad zarządzaniem ruchem na drogach	222
5.3. Rozstrzyganie w sprawach istniejącej lub projektowanej organizacji ruchu	225
5.4. Kognicja sądów administracyjnych w sprawach z zakresu zarządzania ruchem na drogach	233
5.5. Ochrona praw nabytych	244
5.6. Skarżenie czynności podejmowanych przez zarządcę drogi w zakresie zarządzania ruchem na drodze	250
Rozdział 6. Zarządzanie ruchem na drogach wewnętrznych	253
6.1. Zasady ogólne zarządzania ruchem na drogach wewnętrznych	253
6.2. Obowiązki podmiotu zarządzającego drogą wewnętrzną	259
6.3. Strefa drogi wewnętrznej	261
6.4. Strefa zamieszkania	264
6.5. Strefa ruchu	269
6.6. Połączenia dróg wewnętrznych z drogami publicznymi	271
6.7. Konsekwencje niewłaściwego oznakowania dróg wewnętrznych	275
6.8. Zatwierdzanie projektu organizacji ruchu na drogach wewnętrznych	277
6.9. Organizacja ruchu w garażach podziemnych	282
Rozdział 7. Wspieranie systemu zarządzania ruchem na drogach w Polsce	285
7.1. Zagadnienia wstępne	285
7.2. Rola Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad	285
7.3. Krajowa Rada Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego	289
7.4. Audyt bezpieczeństwa ruchu drogowego	293
Rozdział 8. Postulaty zmian w systemie zarządzania ruchem na drogach w Polsce	297
8.1. Zagadnienia wstępne	297
8.2. Funkcjonowanie systemu zarządzania ruchem na drogach	297

8.3. Postulaty zmian w systemie zarządzania ruchem na drogach w Polsce	306
8.3.1. Zalegalizowanie praktyki przekazywania kompetencji i upoważniania pracowników do zatwierdzania projektów organizacji ruchu	307
8.3.2. Zmiana kwalifikacji prawnej projektów organizacji ruchu	309
8.3.3. Zmiana zasad wdrażania projektów stałej organizacji ruchu ...	313
8.3.4. Uściślenie szczegółowych warunków technicznych stosowania znaków drogowych, sygnałów drogowych i urządzeń bezpieczeństwa ruchu	316
8.3.5. Przyspieszenie rozpatrywania projektów organizacji ruchu	325
8.3.6. Publiczny wgląd w zatwierdzane projekty organizacji ruchu ...	327
8.3.7. Powierzenie zarządzania ruchem na drogach zarządcy drogi ..	328
8.3.8. Zmiana zasad wprowadzenia zatwierdzonej organizacji ruchu	331
Rozdział 9. Wybrane zagadnienia z problematyki stałej i czasowej organizacji ruchu	335
9.1. Zagadnienia wstępne	335
9.2. Problematyka stosowania tabliczek T-30 pod znakami D-18	335
9.3. Projektowanie organizacji ruchu w strefach płatnego parkowania ...	338
9.4. Uspokojenie ruchu drogowego	342
9.5. Problemy interpretacyjne szczegółowych warunków stosowania znaków, sygnałów drogowych i urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego	344
Zakończenie	349
Załącznik	359
Indeks rzeczowy	361

Spis załączników, schematów i tabel

Załącznik Nr 1. Wzorcowy plan sytuacyjny projektu organizacji ruchu opublikowany przez Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad (2010).	362
--	-----

Spis schematów

Schemat Nr 1. System zarządzania ruchem na drogach w Polsce	9
Schemat Nr 2 (2A i 2B). Znaki drogowe, sygnały drogowe i urządzenia bezpieczeństwa ruchu drogowego w Polsce	24
Schemat Nr 3 (3A i 3B). Postępowanie w sprawie zmiany organizacji ruchu na drogach publicznych	100
Schemat Nr 4. Wprowadzanie projektów organizacji ruchu na drodze	162
Schemat Nr 5. Wadliwe wprowadzanie organizacji ruchu na drodze	204

Spis tabel

Tabela Nr 1. Historyczne regulacje prawne dotyczące zarządzania ruchem na drogach w Polsce po 1983 r.	16
Tabela Nr 2. Zarządca drogi a organ zarządzający ruchem na drodze	43
Tabela Nr 3. Ogólne ramy postępowania w sprawie organizacji ruchu (zasady ogólne)	52
Tabela Nr 4. Ogólne ramy postępowania w sprawie organizacji ruchu (zasady w obrębie miast na prawach powiatu)	52
Tabela Nr 5. Ogólne ramy postępowania w sprawie organizacji ruchu (zasady w obrębie m.st. Warszawy)	53
Tabela Nr 6. Porównanie elementów składowych decyzji administracyjnej i zatwierdzenia projektu organizacji ruchu	113

Tabela Nr 7. Zatwierdzone projekty stałej i czasowej organizacji ruchu w latach 2012–2013 w województwie mazowieckim	156
Tabela Nr 8. Wdrażanie zatwierdzonych projektów stałej organizacji ruchu	181
Tabela Nr 9. Ramowe możliwe zasady ruchu na drogach wewnętrznych	257
Tabela Nr 10. Zatwierdzenia projektów organizacji ruchu na potrzeby lokalizacji znaków D-51 w trybie art. 129b ust. 4 PrDrog w województwie mazowieckim	321

Wstęp

Przedmiotem niniejszego opracowania było zbadanie pod kątem prawnym, kto i w jaki sposób oraz za pomocą jakich instrumentów organizuje ruch na drogach. Niezbędne w tym celu okazało dokonanie rekonstrukcji stworzonego systemu zarządzania ruchem na drogach w Polsce. Zarazem na łamach niniejszej pozycji zostaną ukazane pewne mankamenty istniejącego w naszym kraju systemu zarządzania ruchem na drogach. Autor niniejszej monografii wniósł swoje osobiste bogate, ponaddziesięcioletnie doświadczenie w zakresie wprowadzania zmian w organizacji ruchu za pomocą projektów organizacji ruchu stanowiących instrumenty, jakimi posługują się organy administracji publicznej odpowiedzialne za sprawy z zakresu zarządzania ruchem na drogach. Szczególną trudność dla omawianych zagadnień stanowił brak zadowalających zasobów literatury omawiającej pod kątem prawnym i praktycznym zagadnienia zarządzania ruchem na drogach. Problematyczną kwestią staje się także niespójne orzecznictwo sądów administracyjnych odnośnie do zarządzania ruchem na drogach. Zagadnienie prawotwórczości organizowania ruchu drogowego zostało po raz pierwszy w literaturze przedstawione przez *L. Murata* w monografii pt. *Normatywny charakter organizowania ruchu drogowego w Polsce i USA* (2005), a także w trzech artykułach jego autorstwa zamieszczonych na łamach czasopisma *Transport Samochodowy: Charakter prawny organizowania ruchu na drogach*. Rzecz o tym, czym jest znak drogowy (2012), Kryptoprawotwórstwo administracyjne w zarządzaniu ruchem na drogach. Rzecz o tym, czym jest projekt organizacji ruchu (2013) oraz *Organizowanie ruchu na drogach w stanie Nowy Jork* (2013). Stosując m.in. analizy porównawcze poparte badaniem orzecznictwa sądowego oraz praktyki administracyjnej, *L. Murat* udowadnia, że organizowanie ruchu na drogach to *de facto* akt prawotwórczy, i postuluje, aby stosować do niego wszystkie konsekwencje, w tym zwłaszcza standardy promulgacyjne oraz reguły kolizji pomiędzy normami prawnymi regulującymi ruch drogowy. Wiele wniosków pochodzących z opracowań *L. Murata* jest przywoływanych i rozwijanych w przedmiotowej monografii.

Inną pozycją jest praca zbiorowa pracowników naukowych Politechniki Krakowskiej pt. *Inżynieria Ruchu Drogowego* (2008, 2014). Koncentruje się ona jednak głównie na aspektach inżynierskich związanych z projektowaniem organizacji ruchu. Poruszane są w niej zagadnienia badań i analiz ruchu, modelowania ruchu drogowego, obliczania przepustowości skrzyżowań drogowych, systemów sterowania ruchem czy też polityki transportowej zarządzających ruchem. Pojawiają się tam także wątki dotyczące parkowania, ruchu pieszego, ruchu rowerowego czy też zasad stosowania oznakowania drogowego. Pozycja ta w sposób opisowy nakreśla ramy prawne zarządzania ruchem

na drogach w kontekście projektów organizacji ruchu, za pomocą których wprowadza się zmiany w organizacji ruchu.

Przytoczone powyżej pozycje traktują o zagadnieniach organizacji ruchu na dwóch różnych płaszczyznach: prawnej i inżynierskiej.

W świetle ostatnich zmian prawnych w systemie zarządzania ruchem na drogach, obowiązujących od 1.7.2016 r., oraz nowego orzecznictwa sądów administracyjnych autor niniejszej monografii uznał za konieczne kompleksowe pochylenie się nad tematyką zarządzania ruchem na drogach. Rozwój infrastruktury drogowej i wzrastające natężenie ruchu drogowego generuje potrzebę ciągłej aktualizacji prawnych metod zarządzania ruchem na drogach. Mimo znaczących przemian i ciągłej ewolucji systemu zarządzania ruchem na drogach w Polsce materia ta dopiero w niniejszej pozycji jest przedmiotem analizy praktyka i teoretyka będącego aktywnym uczestnikiem procesów związanych z zarządzaniem ruchem na drogach.

Tym samym niniejsza monografia i poruszane w niej zagadnienia stanowią swoiste *novum*. W tym miejscu należy zaznaczyć, że Prawo o ruchu drogowym, które będzie stanowić punkt wyjściowy w rozważaniach nad systemem zarządzania ruchem na drogach, jest jedną z najbardziej dynamicznie rozwijających się dziedzin prawa, a sama ustawa – Prawo o ruchu drogowym jest nowelizowana wielokrotnie, nawet w ciągu jednego roku.

Zasady ruchu drogowego, stosowanie się do znaków drogowych, sygnałów drogowych i innych rozwiązań na drogach jest jedną z pierwszych, jeśli nie pierwszą dziedziną prawa, z którą ma do czynienia każdy młody człowiek, a nawet już dziecko. Styczność taka może mieć miejsce już na etapie pierwszej drogi do szkoły podstawowej czy przedszkola, a potem – czy tego chcemy czy też nie – towarzyszy nam przez całe życie. Codziennie docieramy do pracy samochodem, zatrzymujemy się na światłach, przepuszczamy jadąc samochodem przechodniów na przejściu dla pieszych, zatrzymujemy się przed znakiem STOP i stosujemy się do innych norm wyrażających nakazy i zakazy za pomocą znaków drogowych. Czy jednak kiedykolwiek zastanowiliśmy się nad legalnością ich umieszczenia? W jaki sposób się to dzieje? Jakie procedury obowiązują w tym zakresie? Zaskakujące może okazać się to, że autor, dokonując analizy poszczególnych działań organów administracji publicznej w systemie zarządzania ruchem na drogach, podaje w wątpliwość legalność niektórych rozwiązań natury normatywnej zastosowanych w rzeczonyj materii przez ustawodawcę. Sygnalizowane problemy i niejasności mogą się pogłębiać na tle powszechnie istniejącej świadomości w polskiej jurysprudencji o fundamentalnych mechanizmach konstytucyjnego państwa prawa, za które przecież uważana jest Polska.

Mimo wspomnianego wieloletniego praktycznego doświadczenia autora niniejszej pozycji i bezpośredniej stałej osobistej styczności z systemem zarządzania ruchem na drogach sporządzenie niniejszej pracy wymagało szeregu przygotowań oraz poznania stanowiska wielu organów administracji publicznej zaangażowanych w **pracę i funkcjonowanie** systemu zarządzania ruchem na drogach. Wynikiem takich działań było dokonanie niezbędnych porównań oraz zestawienia rozstrzygnięć w sprawach

z zakresu zarządzania ruchem na drogach podejmowanych przez różne organy administracji publicznej. Corocznie autor niniejszej pozycji jest osobiście projektantem (twórcą, pomysłodawcą, inicjatorem, wykonawcą) od 250 do 300 zmian w stałej i czasowej organizacji ruchu na terenie województwa mazowieckiego i m.st. Warszawy. To doświadczenie umożliwiło mu sięgnięcie poza ramy litery prawa i spojrzenie na sprawę pod kątem praktyki administracyjnej poszczególnych organów administracji publicznej. Uważny czytelnik z pewnością dostrzeże, że autor w umiejętny sposób zestawia ze sobą dwa powyższe aspekty, które w wielu dziedzinach prawa stanowią często przeciwległe bieguny i czynią niektóre przepisy w systemie zarządzania ruchem martwymi. Nieoceniona staje się także dla niniejszej pozycji znajomość u jej autora zasad inżynierii ruchu drogowego. Z uwagi na interdyscyplinarność zagadnień ruchu drogowego oraz pogłębiające się procesy globalizacji zestawienie wiedzy prawnej i inżynierskiej rzuca zupełnie nowe światło na rozwiązania polskiego systemu zarządzania ruchem na drogach oraz stanowi podstawę refleksji nad spójnością, celowością i legalnością polskich rozwiązań.

W tym miejscu należy zaznaczyć, że przedmiotem niniejszej pozycji nie będą ogólne zasady ruchu drogowego, kontrola ruchu drogowego, uprawnienia podmiotów wykonujących kontrolę ruchu drogowego, ocena powinnych zachowań uczestników ruchu drogowego, ruch pojazdów, poruszanie się pieszych, sprawy mandatowe i karne, kary administracyjne i pieniężne, punkty karne, warunki techniczne pojazdów mechanicznych lub uprawnienia do prowadzenia pojazdów czy też wiele innych kwestii związanych z szeroko rozumianym pojęciem ruchu drogowego. Opracowanie to omawia stworzony **system zarządzania ruchem** na drogach oraz dokonuje oceny aktów, za pomocą których **zarządzanie** to się odbywa. Autor dokonuje także oceny 25-letniego funkcjonowania systemu zarządzania ruchem oraz zawiera postulaty określonych zmian mających na celu doprecyzowanie, rewizję, uszczegółowienie lub usprawnienie istniejącego systemu zarządzania ruchem na drogach.

W treści monografii autor wskazuje także, że akty prawne, za pomocą których zarządza się ruchem na drogach w Polsce, nie wpisują się w istniejący system źródeł prawa w Rzeczypospolitej. Skutkuje to wieloma nieprawidłowościami w funkcjonowaniu systemu zarządzania ruchem na drogach i naraża działania podejmowane przez poszczególne organy administracji publicznej na zarzut nieważności.

W pracy wskazano aktualnie obowiązujące reguły zarządzania ruchem na drogach w Polsce, praktyczne aspekty działania organów administracji publicznych zaangażowanych w zarządzanie ruchem na drogach, wraz z określeniem podstaw podejmowanych działań i sposobów zarządzania ruchem na drogach w Polsce. Poddano także ocenę funkcjonowania systemu zarządzania ruchem na drogach. Szczególną rolę w tychże rozważaniach poświęcono projektom organizacji ruchu, stanowiącym podstawowy instrument zarządzania ruchem na drogach w Polsce.

Dodatkowo w monografii tej znajdują się odpowiedzi na takie zagadnienia, jak charakter prawny procedury zmiany organizacji ruchu, stosowanie regulacji Kodeksu postępowania administracyjnego w procedurach zmian organizacji ruchu, legalność

przekazywania kompetencji do zatwierdzania organizacji ruchu oraz udzielania upoważnień do podejmowania rozstrzygnięć w sprawach z zakresu zarządzania ruchem na drogach. Z wykorzystaniem istniejącego dorobku naukowego innych badaczy omawiane są także zagadnienia ogłaszania zatwierdzonej organizacji ruchu czy publicznej dostępności dla ogółu zmian dokonywanych w organizacji ruchu. Opracowanie też porusza kwestie związane z odpowiedzialnością poszczególnych podmiotów zaangażowanych w zarządzanie ruchem na drogach oraz zasad wprowadzenia zmian w organizacji ruchu i ich skutków na płaszczyźnie prawnej, inżynierskiej i faktycznej. Praca niniejsza wskazuje także możliwości i drogi odwołania się od niekorzystnych rozstrzygnięć organów zarządzających ruchem. Nieocenionym źródłem wiedzy stają także załączone przykładowe rozstrzygnięcia wydawane przez zarządzających ruchem, przywoływane w razie zaistnienia takiej potrzeby. W pozycji omówiono także wybrane zagadnienia budzące kontrowersje w procesie zarządzania ruchem na drogach w Polsce.

Niniejsze opracowanie uwzględnia najnowszy stan prawny obowiązujący w systemie zarządzania ruchem na drogach w Polsce od 1.7.2016 r., w związku z wejściem w życie kluczowego znowelizowanego rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem.

Adresatami niniejszej pozycji są przede wszystkim pracownicy organów administracji publicznej (zarządcy dróg, organy zarządzające ruchem na drogach), organy kontroli ruchu drogowego (Policja, Straż Miejska, Inspekcja Transportu Drogowego i in.), projektanci organizacji ruchu, inżynierowie ruchu drogowego, wnioskodawcy w sprawie zmian w organizacji ruchu, wykonawcy robót drogowych, wykonawcy i producenci oznakowania drogowego, organizatorzy imprez w ciągach dróg publicznych, pełnomocnicy w sprawach o zajęcie pasa drogowego, ale w rzeczywistości tak naprawdę wszyscy uczestnicy ruchu drogowego, bez których to problematyka zarządzania ruchem na drogach nie istniałaby.

Pragnieniem autora niniejszego opracowania jest to, aby sprawy związane z zarządzaniem ruchem na drogach były przedmiotem zainteresowania szerokiego grona odbiorców. Działalność organów administracji publicznych zaangażowanych w zarządzanie ruchem na drogach ma przecież niezwykle doniosłe znaczenie, gdyż w rezultacie wpływa na bezpieczeństwo ruchu drogowego. Zarządzanie ruchem na drogach wiąże się z umożliwieniem swobodnego i szybkiego dostępu do wybranej części kraju, zapewnieniem odpowiedniej infrastruktury oraz utrzymaniem szlaków komunikacyjnych w należytym stanie. Skuteczne zarządzanie ruchem na drogach od wieków państwowości stanowiło wyznacznik sprawności funkcjonującego aparatu administracyjnego. Konieczne zatem jest uświadomienie sobie, że sprawy zarządzania ruchem na drogach nie są marginalnymi i przypadkowymi działaniami, lecz powinny stanowić pewną przemyślaną całość, która to przekłada się na bezpieczeństwo wszystkich uczestników ruchu drogowego.

Warszawa, grudzień 2016 r.

Jonatan Hasiewicz

Wykaz skrótów

1. Źródła prawa

DrogPublU	ustawa z 21.3.1985 r. o drogach publicznych (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 1440 ze zm.)
KC	ustawa z 23.4.1964 r. – Kodeks cywilny (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 380 ze zm.)
KierRuchDrogR	rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 6.7.2010 r. w sprawie kierowania ruchem drogowym (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 143)
KK	ustawa z 6.6.1997 r. – Kodeks karny (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 1137 ze zm.)
Konstytucja RP	ustawa z 2.4.1997 r. – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 78, poz. 483)
KPA	ustawa z 14.6.1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. Nr 30, poz. 168 ze zm.)
KSH	ustawa z 15.9.2010 r. – kodeks spółek handlowych (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 1578)
KW	ustawa z 20.5.1971 r. – Kodeks wykroczeń (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 1094 ze zm.)
OgłAktU	ustawa z 20.7.2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 296)
PPSA	ustawa z 30.8.2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 718 ze zm.)
PrAut	ustawa z 4.2.1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 666)
PrBud	ustawa z 7.7.1994 r. – Prawo budowlane (Dz.U. Nr 89 poz. 414 ze zm.)
PrDrog	ustawa z 20.6.1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (t.j. Dz.U. z 2012 r. poz. 1137 ze zm.)
PrSpółdz	ustawa z 16.9.1982 r. – Prawo spółdzielcze (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 21 ze zm.)
SamGminU	ustawa z 8.3.1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 446 ze zm.)